

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2009-2-168 (Devralma)
Karar Sayısı : 09-41/1003-259
Karar Tarihi : 9.9.2009

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan Üyeler** : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI (Başkan V.)
: Mehmet Akif ERSİN, Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı
KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Murat
ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER : Adnan AKGÜN, Evrim Özgül KAZAK, Hatice YAVUZ

20 **C. BİLDİRİMDE BULUNAN** : - Traçim Beton San. ve Tic. A.Ş.
Temsilcisi: Av. Hikmet KOYUNCUOĞLU
Büyükdere Cad. Tevfik Erdönmez Sk. 21. Blok K:4 D:7
Esentepe/Şişli/İstanbul

D. TARAFLAR : - Traçim Beton San. ve Tic. A.Ş.
Büyükdere Cad. No:38 Mecidiyeköy/İstanbul
- Muhammet Gümüştas Hazır Beton Taahhüt Nakliye Ticaret
Cumhuriyet Mah. Atatürk Cad. No:39/A Bartın.

30 **E. DOSYA KONUSU** **Muhammet Gümüştas Hazır Beton Taahhüt Nakliye Ticaret'e (Gümüştas) ait Habipler'deki hazır beton tesisinin Traçim Beton Sanayi ve Tic. A.Ş. (Traçim) tarafından kiralama yoluyla devralınması işlemine izin verilmesi talebi.**

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 3.8.2009 tarih ve 5480 sayı ile giren ve eksiklikleri en son 20.8.2009 tarih ve 6094 sayılı yazı ile tamamlanan bildirim üzerine 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun ve 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri çerçevesinde düzenlenen 28.8.2009 tarih ve 2009-2-168/Öİ-09-AA sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu, 28.8.2009 tarih ve REK.0.06.00.00-120/341 sayılı Başkanlık Önergisi ile 09-41 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

40 **G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** İlgili Rapor'da; bildirim konusu devralma işleminin, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun ve 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi bir devralma işlemi olduğu, söz konusu devir işleminin ilgili pazarlarda hakim durum yaratmaya veya mevcut bir hakim durumu güçlendirmeye yol açacak bir işlem olmadığı ve bu sebeple 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi çerçevesinde bildirim konusu işleme izin verilmesinde bir sakınca olmadığı ifade edilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. İşlemin Kapsamı

50 Bildirimin konusunu, Gümüştaş ile Traçim arasında 31.5.2009 tarihinde imzalanan Hazır Beton Santrali Kiralama Sözleşmesi (Sözleşme) uyarınca, Gümüştaş'ın kontrolünde bulunan Habipler'deki hazır beton santralleri ve müştemilatının Traçim tarafından kiralanması sureti ile devralınması oluşturmaktadır. Sözleşme'nin 3.3. maddesi uyarınca taraflar Sözleşme'nin Rekabet Kurulu'nun vereceği izin ile yürürlüğe gireceğini karşılıklı olarak imza altına almışlardır. Bu çerçevede, devralma işleminin Rekabet Kurulu'na zamanında bildirildiği anlaşılmaktadır.

İşlem sonucunda Gümüştaş'ın hâlihazırda kontrol ettiği Habipler'deki tesis, beş yıllık süre boyunca anlaşılan bedel üzerinden Traçim'e kira yoluyla devredilecektir. Taraflar arasında devre konu Sözleşme dışında hazır beton nakliye sözleşmesi de imzalanmıştır. Söz konusu nakliye sözleşmesi de devre konu Sözleşme yürürlüğe girdikten sonra hüküm ifade etmeye başlayacaktır.

H.2. Taraflar

H.2.1. Traçim

70 Traçim, hazır beton da dahil olmak üzere birçok sektörde faaliyette bulunmak üzere 16.06.2008 yılında kurulmuştur. Traçim'in çoğunluk hissesi (% 84,8) Soyak ailesinin kontrolünde bulunan Betonist Yatırım A.Ş.'nin elinde bulunmaktadır. Traçim, 08-73/1156-450 sayı ve 18.12.2008 tarihli Kurul kararı ile izin verildiği üzere, TBS Taşıma ve Beton Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.'nin malvarlıkları ve üretim araçlarını kiralama yoluyla devralmıştır. Halihazırda Traçim, İstanbul'da bulunan Samandıra, Hadımköy, İkitelli, Ömerli, Dudullu, Alibeyköy, Bayrampaşa, Kıraç ve Ayazağa tesisleriyle hazır beton üretiminde bulunmaktadır. Traçim üretim faaliyetine 2009 yılı itibarıyla geçmiştir, bu nedenle 2008 yılına ait cirosu bulunmamaktadır. Traçim hisselerin büyük bir bölümünü elinde bulunduran Soyak ailesinin kontrol ettiği Soyak Beton San. ve Tic. A.Ş. (Soyak Beton)'nin 2008 yılı cirosu ise (.....) TL'dir.

H.2.2. Gümüştaş

80 Gümüştaş, çimento, dökme çimento ve hazır beton üretim, nakliye ve ticareti ile iştigal eden bir firmadır. Gümüştaş hazır beton pazarındaki faaliyetini Giresun ve Bulancak'ta sahip olduğu iki adet hazır beton tesisi vasıtası ile sürdürmektedir. Bunun yanı sıra, Bartın'da kurulu Bozbey İnşaat Taahhüt Madencilik Turizm Pazarlama San. ve Tic. Ltd. Şti.'nin hissedarıdır. Söz konusu şirketin hazır beton pazarında faaliyeti bulunmamaktadır. Gümüştaş Habipler'de bulunan hazır beton tesisini (üretim araçlarını) 16.06.2009 tarihinde Karcan Beton İnşaat ve İnşaat Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.'den satın almıştır. Tesisin üzerinde bulunan araziyi ise 01.07.2009 tarihinde arazi sahiplerinden beş yıllık süre boyunca kiralamıştır. Gümüştaş'ın 2008 yılı cirosu (.....) TL'dir.

H.3. İlgili Pazar

H.3.1. İlgili Ürün Pazarı

Bildirime konu işlem, Gümüştaş'a ait hazır beton santralleri ve müştemilatının Traçim tarafından kiralanmasına ilişkindir. Bu nedenle, ilgili ürün pazarı "*hazır beton pazarı*" olarak belirlenmiştir.

H.3.2. İlgili Coğrafi Pazar

100 Hazır beton; çimento, agrega, belli katkı malzemeleri ve suyun karıştırılması yöntemiyle üretilen bir inşaat malzemesidir. Hazır beton, üretildikten sonra yaklaşık 1 saat içinde tüketilmesi gereken, bu sebeple stoklanamayan ve üretildiği tesisten belli bir mesafeden daha uzak bölgelere taşınması teknik ve ekonomik açıdan mümkün olmayan bir üründür. Hazır beton hem yukarıda sayılan özellikleri hem de yüksek taşıma maliyetlerinin varlığı nedeniyle üretildiği tesisten en fazla yaklaşık 50 km uzaklığa götürülebilmektedir.

Devralma işlemine konu Gümüştaş'a ait hazır beton tesisi Habipler/İstanbul'da bulunmaktadır. Hazır beton ürünlerinin taşınmasına ilişkin yukarıda yer verilen nitelikler göz önünde bulundurularak ilgili coğrafi pazar "İstanbul ili Avrupa Yakası" olarak belirlenmiştir.

H.4. Değerlendirme

H.4.1. 1997/1 Sayılı Tebliğ'in 2. Maddesi Açısından Yapılan Değerlendirme

110 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in 2 (b) maddesine göre "Herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün malvarlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları devralması veya kontrol etmesi" teşebbüsler arası birleşme ve devralma olarak kabul edilmiştir.

Aynı maddenin ikinci fıkrasında "Bu Tebliğ bakımından kontrol, ayrı ayrı ya da birlikte, fiilen ya da hukuken bir teşebbüs üzerinde belirleyici etki uygulama olanağı sağlayan haklar, sözleşmeler veya başka araçlarla ve özellikle bir teşebbüsün malvarlığının tamamı veya bir kısmı üzerinde mülkiyet veya işletilmeye müsait bir kullanma hakkıyla veya bir teşebbüsün organlarının oluşumunda veya kararları üzerinde belirleyici etki sağlayan haklar veya sözleşmelerle meydana getirilebilir." hükmü yer almaktadır.

120 Devralma işlemi sonrasında Traçim, Gümüştaş'ın Habipler'de bulunan tesisini kiralarak, tesis üzerinde Sözleşme ile kurulan kullanım hakkı dolayısı ile 5 yıllık bir kontrol hakkına sahip olacaktır. İlgili devralma işleminin, Gümüştaş'a ait söz konusu tesisin kontrolünde değişiklik yaratması nedeniyle 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında bir devralma işlemi olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

H.4.2. 1997/1 Sayılı Tebliğ'in 4. Maddesi Açısından Yapılan Değerlendirme

130 Bildirim formunda yer alan bilgilere göre, devre konu teşebbüslerden yalnızca Traçim'in en büyük hissedarı Soyak Beton'un hazır beton pazarındaki 2008 yılına ait cirosu (.....) TL'dir. Bu veri dikkate alınarak incelemeye konu devralma işleminde, devre konu teşebbüsün cirosunun 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 1997/1 sayılı Tebliğ'de belirtilen ciro eşiğini (25 milyon TL) aştığı, dolayısıyla bildirim konusu devralma işleminin Rekabet Kurulu'nun iznine tabi bir işlem olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

H.4.3. İşlemin 4054 Sayılı Kanun'un 7. Maddesi Açısından Değerlendirilmesi

4054 sayılı Kanun'un 7. maddesinin "Bir ya da birden fazla teşebbüsün hakim durum yaratmaya veya hakim durumlarını daha da güçlendirmeye yönelik olarak, ülkenin bütünü yahut bir kısmında rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak şekilde birleşmeleri veya herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün

140 *mal varlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları, miras yoluyla iktisap durumu hariç olmak üzere, devralması hukuka aykırı ve yasaktır*” şeklindeki hükmü uyarınca bir pazarda hakim durum doğuran ya da mevcut bir hakim durumu güçlendiren ve bunun sonucunda rekabetin önemli ölçüde azalmasına yol açan birleşme ve devralmalar yasaklanmaktadır.

150 Hazır beton ürününün özelliği gereği yaklaşık 50 km mesafeye taşınabileceği kabul görmektedir. Bununla birlikte taraflar, Traçim’e ait beton tesislerinde üretilen hazır betonun, tesisin bulunduğu İstanbul yakasında satıldığını bildirmiştir. Traçim’e ait tesislerden, Hadımköy, İkitelli, Alibeyköy, Bayrampaşa, Kıraç, Ayazağa ve Vize tesisleri İstanbul Avrupa Yakası’nda; Samandıra, Ömerli ve Dudulu tesisleri ise Anadolu Yakası’nda yer almaktadır. Devre konu Habipler tesisi ise İstanbul Avrupa Yakası’nda bulunmaktadır. Bu nedenle hakim durum yaratılması veya hakim durumun güçlenmesine yönelik değerlendirme, yoğunlaşmanın ortaya çıkabileceği İstanbul Avrupa Yakası dikkate alınarak yapılacaktır.

İstanbul Avrupa Yakası sınırları içerisinde kalan hazır beton tesisleri bakımından yapılan değerlendirmede pazar payı hesaplanırken, bu bölgede bulunan tesisler arasında km olarak mesafe ölçümü yapılmaksızın tüm tesislerin aynı pazarda bulunduğu yaklaşımı daha riskli durumu göstermesi bakımından tercih edilmiştir. Bu çerçevede, İstanbul Avrupa Yakası’nda 2007 yılı için oluşacak pazar payları aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

Tablo 1: İstanbul Avrupa Yakası Pazarındaki Tesis Bazında 2007 Yılı Pazar Payları¹

Tesis Adı	2007 Yılı Satış Miktarı (m ³)	
Hadımköy	
İkitelli	
Alibeyköy	
Bayrampaşa	
Kıraç	
Ayazağa	
Vize	
Habipler	
Tesisler Toplam Satışı	
İstanbul Avrupa Yakası Toplam Üretimi	
Devralma İşlemi Sonrası Pazar Payı (%)	
	Traçim
Devralma İşlemi Öncesi Pazar Payları	Gümüştaş

160

¹ 2007 yılında Kıraç ve Ayazağa’da tesis bulunmamaktadır.

Türkiye Hazır Beton Birliği'nden (THBB) alınan bilgilere göre 2007 yılı İstanbul ili toplam üretimi 18.600.000 m³, 2008 yılı toplam üretimi ise 17.500.000 m³ olmakta ve bu miktarların %55'i Avrupa Yakası'nda üretilmektedir. THBB'den sağlanan il bazında üretim miktarlarının, hazır beton ürününün niteliği ve taşıma maliyetleri nedeniyle, çoğunlukla üretildiği ilde tüketildiği varsayımı altında, değerlendirme yapılan ilin toplam hazır beton talebini yansıtabileceği kabul edilmektedir.

Yukarıda 2007 yılı için yapılan analiz 2008 yılı için yapıldığında aşağıda yer verilen pazar payları ortaya çıkmaktadır:

170

Tablo 2: İstanbul Avrupa Yakası Pazarındaki Tesis Bazında 2008 Yılı Pazar Payları

Tesis Adı		2008 Yılı Satış Miktarı (m ³)
Hadımköy	
İkitelli	
Alibeyköy	
Bayrampaşa	
Kıraç	
Ayazağa	
Vize	
Habipler	
Tesisler Toplam Satışı	
İstanbul Avrupa Yakası Toplam Üretimi	
Devralma İşlemi Sonrası Pazar Payı (%)	
Devralma İşlemi Öncesi Pazar Payları	Tıraçım
	Gümüştaş	...

Taraflar, Vize'de bulunan tesisin 2009 yılında kapandığını ve İkitelli ve Hadımköy'deki tesislerin ise kapasitelerinin azaldığını belirtmiştir. Bununla birlikte taraflar, 2009 yılı ilk altı aylık dönemde yaşanan finansal sıkıntı nedeniyle Habipler tesisine ait üretim miktarının (.....) m³ arasında kaldığını belirtmiştir. Ayrıca, diğer tüm Soyak Grubu'nun kontrolünde bulunan hazır beton tesislerinde olduğu gibi söz konusu tesisin devirden sonraki yıllık üretim miktarının (.....) m³ olarak belirleneceği ve bu ölçekte satışın gerçekleşmesinin hedefleneceğini bildirmiştir. Sonuç olarak İstanbul Avrupa Yakası pazarında devralma sonucunda Tıraçım'ın pazar payının 2007 yılında (.....)'den (.....)'ya, 2008 yılında ise (.....)'ten (.....)'e yükseleceği ve ilgili pazarda hakim durum yaratılarak veya hakim durumun güçlendirilerek rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmayacağı kanaatine varılmıştır.

180

I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi olduğuna, işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde belirtilen nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun

190 güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.